

O
opinie

Draag het land in goede staat over aan onze kleinkinderen

Grootouders Nu de economie na de coronabrand aantrekt, is een herstelplan overbodig. Dat geld kunnen we beter inzetten de planeet ook voor onze kleinkinderen leefbaar te houden, vinden *Bert Metz* en *Frans Vollenbroek* van de Grootouders voor het Klimaat.

🕒 28 juni 2021 om 13:25

🕒 Leestijd 2 minuten

📌 Opslaan in leeslijst

Grootouders voor het Klimaat demonstreren op het Plein in Den Haag

Bart Maat/ANP

Medio 2020 sprak het Internationaal Monetair Fonds (IMF) de vrees uit dat de wereldeconomie door corona in de grootste economische crisis zou belanden sinds de jaren dertig. Maar van een economische crisis is in Nederland inmiddels geen sprake meer. In 2008-2009 was de economie zelf ziek, onder andere door de bankensector. In het afgelopen jaar werden we getroffen door een schok die niet in en door de economie zelf ontstond, maar die van buitenaf kwam in de vorm van een dodelijk virus.

Nu een groot deel van de mensen is gevaccineerd en de samenleving weer open gaat, is de economie alweer vrijwel op het oude niveau. Er wordt zelfs een ‘consumptie-boom’ verwacht als mensen hun spaargeld straks gaan uitgeven. Geld dat de economie weer op gang moest helpen kan daarom beter worden ingezet:

1. Investeren in duurzaamheid

Het gebrek aan woningen vereist grote investeringen in nieuwbouw ‘nul-op-de-meter’. Ook kunnen we denken aan het massaal isoleren van bestaande woningen, overschakelen op hybride verwarming of warmtepompen en daken beleggen met zonnepanelen. Met betrekking tot infrastructuur zijn verzwaring van het elektriciteitsnet, uitbreiding van de laadinfrastructuur voor elektrische auto’s, versneld uitbouwen van duurzame energie (wind op zee, aardwarmte) en investeren in waterstof, cruciaal voor de energietransitie.

GROOTOUDERS VOOR HET KLIMAAT

Bert Metz en **Frans Vollenbroek** zijn lid van de organisatie Grootouders voor het Klimaat, die zich inzet voor een duurzame wereld voor toekomstige generaties.

Al deze plannen kunnen niet worden uitgevoerd zonder draagvlak onder de bevolking. Dat vraagt om een actieve rol van de overheid in het informeren van mensen over de ernst van de problemen en de benodigde maatregelen, én het betrekken van burgers bij het tot stand komen van besluiten. Dit vraagt om een andere bestuurscultuur: openheid, serieus nemen van inspraak, democratische controle en stoppen met het doordrukken van besluiten. Ook een eerlijke verdeling van lasten is essentieel om draagvlak te creëren.

Advertentie

---

2. Een hogere CO₂-prijs

Het recente vonnis van de Haagse rechtbank, waarin Shell wordt verplicht zijn CO₂-uitstoot in 2030 met 45 procent te verminderen, vergt dat de overheid maatregelen neemt om te voorkomen dat andere (olie-) bedrijven op de oude voet doorgaan. Dat kan door invoering van een stevige CO₂-prijs, waardoor er voor consumenten en alle bedrijven een prikkel is om energie te besparen en over te schakelen op duurzame energie. De CO₂-prijs in het Europees emissiehandelssysteem (ETS) bedraagt momenteel circa 50 euro per ton, wat veel te weinig is om investeringsprijkkels in duurzame energie te bevorderen. Om op koers te liggen naar de Europese doelen moet gedacht worden aan prijzen van meer dan 100 euro per ton in 2030 en nog veel hoger daarna. Nederland zal zich hard moeten maken voor die Europese aanscherping, net als voor afschaffing van gratis rechten.

3. Consumptiegoederen

Normen zijn nodig voor het energiegebruik van auto's, huizen en huishoudelijke apparaten, omdat de daarmee veroorzaakte CO₂-uitstoot vooral tijdens de gebruiksfase optreedt. Dit wordt nationaal geregeld als het gaat om energieprestaties van huizen, maar Europees als het gaat om auto's en huishoudelijke apparaten omdat deze veelal niet in Nederland worden geproduceerd. Daarnaast is invoering van rekeningrijden, gedifferentieerd naar CO₂-uitstoot, een goede manier om ook een hogere CO₂-prijs te creëren voor het gebruik van auto's op fossiele brandstoffen.

4. Grondwetswijziging

Artikel 21 van de Nederlandse grondwet luidt: 'De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu'. Deze formulering is echter veel te vrijblijvend en refereert niet aan toekomstige generaties. [Grootouders voor het Klimaat](#) pleiten daarom voor een herformulering waarin wordt opgenomen dat de staat verplicht is het land in een goede staat over te dragen aan onze kleinkinderen. Dit betekent dat besluitvorming op alle beleidsterreinen dient te passen binnen ecologische randvoorwaarden, zoals de Sociaal Economische Raad (SER) al in 1989 heeft geadviseerd. Daarnaast moet het mogelijk worden wetten te toetsen aan de Grondwet, wat is heel veel landen al zo is.